

KRÁEOVNÁ
ANGLICKÉJ
DETEKTÍVKY

Agatha Christie®

PLAVÝ KÔŇ

Agatha
Christie®

PLAVÝ KÔŇ

Vydalo vydavateľstvo IKAR, a.s. – Slovenský spisovateľ,
Bratislava v roku 2024 ako svoju 2 349. publikáciu
v elektronickej podobe.
Zodpovedná redaktorka Perla Bartalošová
Prvé wydanie
Sadzba a zalomenie do strán DLX SLOVAKIA, s.r.o.

Z anglického originálu Agatha Christie: *The Pale Horse* preložila
Lenka Cinková.

Na obálke a titulnom liste je použité oficiálne logo Agathy Christie.

V publikácii boli použité citáty z diel W. Shakespeara *Hamlet* (Odeon 2006, prel. Ľubomír Feldekl) a *Macbeth* (Zlatý fond denníka SME 2015, prel. Vladimír Roy), z diela L. Carrolla *Alica v krajinе zázrakov* (Mladé letá 1984, prel. Juraj Vojtek a Viera Vojteková) a zo Svätého písma (Spolok svätého Vojtecha, Trnava 2001).

The Pale Horse Copyright © 1961 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

Translation entitled *Plavý kôň* © 2024 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

AGATHA CHRISTIE and the Agatha Christie Signature are registered trademarks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere.
All rights reserved.

www.agathachristie.com

Cover Design © Barbara Baloghová 2024

Cover Photo © Wendy Stevenson / Arcangel

ISBN 978-80-551-9775-3

*Johnovi a Helen Mildmayovcom-Whiteovcom
s vdăkou, že mi poskytli príležitosť
učiniť zadost spravodlovosti.*

PREDSLOV

MARK EASTERBROOK

Nazdávam sa, že existujú dva spôsoby, ako pristupovať k zvláštnym udalostiam v súvislosti s Plavým koňom. Napriek bonmotu Srdcového kráľa nie je ľahké konať jednoducho. Človek nemôže začať od začiatku, a keď príde na koniec, prestať. Pretože – kde je vlastne začiatok?

Práve táto otázka trápi historikov najviac. Kedy presne sa začína konkrétnie obdobie dejín?

V tomto prípade môžeme začať v okamihu, keď otec Gorman odišiel z fary a vybral sa za ženou na smrteľnej posteli. Alebo ešte predtým, v istý večer v Chelsea.

Kedže veľkú časť tohto príbehu píšem ja, asi by som mal začať tam.

ROZPRÁVANIE MARKA EASTERBROOKA

1

Kávovar za mojím chrbotom syčal ako rozzúrený had. To sipenie malo v sebe čosi zlovestné, takmer až diabolské. Uvažoval som, že vo väčšine súčasných zvukov sa skrývajú podobné náznaky. Hrozivý rykot prúdových lietadiel pretínajúcich oblohu, strašidelné pomalé dunenie podzemnej železnice, keď sa k nám približuje tunelom, ťažká cestná doprava, ktorá otriasa domom v základoch... Dokonca aj zvuky v domácnosti, nech sú akokoľvek užitočné, nesú v sebe istú výstrahu. Umývačky riadu, chladničky, tlakové hrnce, kvíliace vysávače, všetky akoby hovorili: „Dávaj si pozor... Som ako džin v tvojich službách, ale ak sa ti vymknem spod kontroly...“

Nebezpečný svet – áno, žijeme v nebezpečnom svete.

Zamiešal som tekutinu v pohári, z ktorého sa parilo. Vonala lahodne.

„Dáte si ešte niečo? Čo tak chutný sendvič so slaninkou a s banánom?“

Veľmi zvláštna kombinácia. Banány sa mi spájali s detstvom – alebo som si ich vedel predstaviť flambované s cukrom a rumom. Slanina bola v mojej mysli pevne spojená

s vajcami. No keď je človek v Chelsea, mal by jestť ako Chelsejčania. Áno, dám si chutný sendvič so slaninkou a s banánom.

Hoci som takisto býval v Chelsea – už tri mesiace som tam totiž mal zariadený byt –, vo všetkých ostatných ohľadoch som bol v tých končinách cudzincom. Písal som knihu o istých aspektoch mughalskej architektúry, no na to som mohol bývať aj v Hampsteade, Bloomsbury či v Streathamе, bolo by to jedno. Zo svojho okolia som vnímal len to, čo som potreboval k práci, a ani zamak mi nezáležalo na tom, v akej štvrti bývam. Žil som vo vlastnom svete.

V ten večer sa ma však zmocnil náhly odpor, aký poznajú všetci spisovatelia.

Mughalská architektúra, mughalskí panovníci, mughalský spôsob života a všetky pozoruhodné otázky s ním spojené celkom stratili čaro. Čo na nich záleží? Prečo chcem o nich vôbec písat?

Prelistoval som niekoľko strán a znova som si po sebe prečítal svoj výtvor. Všetko sa mi videlo rovnako nanič – biedne napísané a vrcholne nezáživné. Ten, kto povedal, že „dejiny sú hlúpost“ (Henry Ford?), sa rozhodne nemýlil.

Znechutene som odstrčil rukopis, vstal som a pozrel na hodinky. Takmer jedenásť. Pokúšal som sa rozpamätať, či som večeral. Podľa mojich vnútorných pocitov nie. Obedovať som obedoval – v hoteli Athenaeum. To už bolo veľmi dávno.

Podišiel som k chladničke. Vnútri ležal obschnutý zvyšok hovädzieho jazyka, ktorý ma ani trochu nenadchol. Tak sa stalo, že som sa vybral na King's Road, vošiel som do kaviarne, kde vo výklade svietilo červené neónové meno Luigi, a teraz som hľbal nad sendvičom s baná-

nom a so slaninkou a uvažoval o zlovestných náznakoch skrytých v dnešných zvukoch a o dojmoch, ktoré vyvolávajú.

Napadlo mi, že súvisia s mojimi rannými spomienkami na detské vianočné predstavenia. Davy Jones vystupuje z truhlice, zahalený kúdolmi dymu. Padacie dvere a okná, z ktorých vychádzali pekelné sily zla a pokúšali Dobrú vílu alebo nejaké podobné stvorenie. Tá však mávala chabo vyzerajúcim prútikom a monotónne odrieckala ošúchané frázy o tom, že dobro napokon zvíťazí nad zlom, na čo nevyhnutne nadviazala nejaká v tom čase obľúbená pieseň, ktorá nemala s príbehom predstavenia vôbec nič spoločné.

Prišlo mi na um, že zlo je možno vždy pôsobivejšie než dobro. Musí sa ukázať. Musí prekvapiť a pokúšať. Vratkosť napáda rovnováhu. No rovnováha napokon zvíťazí a prežije suchopárnosť Dobrej víly, jej monotónny hlas, rýmované dvojveršia, dokonca aj bezvýznamné vyhlásenie: „Dolu kopcom vedie kľukatá cesta do môjho najmilšieho starosvetského mesta.“ Hoci sú to napohľad biedne zbrane, nakoniec bez výnimky vyhrajú. Predstavanie sa končí vždy rovnako: po schodoch zídu herci zoradení podľa dĺžky kariéry. Dobrá víla sa v súlade s kresťanskou cnosťou pokory nepokúša byť prvá (teda v tomto prípade posledná) a objaví sa niekde uprostred sprevodu po boku svojho protivníka, ktorý už nie je zúrivým Diabolským kráľom chrliacim oheň a síru, ale len mužom v červených pančuchách.

Do ucha mi znova zasyčal kávovar. Vypýtal som si ďalšiu šálku kávy a rozhliaadol som sa po kaviarni. Jedna z mojich sestier ma ustavične hrešila, že som nepozorný a nevšímam si, čo sa okolo mňa deje. „Žiješ vo vlastnom svete,“ vyčítala mi. S pocitom cnosti som pozoroval dia-

nie okolo seba. O chelsejských kaviarňach a ich návštěvníkoch sa takmer každý deň písalo v novinách, mal som teda jedinečnú príležitosť vytvoriť si úsudok o súčasnom živote.

Vnútri bolo dosť šero, takže som dobre nevidel. Zá kazníci boli takmer všetko mladí ľudia. Nejasne sa mi marilo, že táto generácia má prezývku nekonvenčná. Dnešné dievčatá, tak ako aj tieto tu, sa mi videli špinavé. Okrem toho sa až príliš teplo obliekali. Všimol som si to pred niekoľkými týždňami na večeri s priateľmi. Sedela vedľa mňa asi dvadsaťročná dievčina. V reštaurácii bolo teplo, no mala na sebe žltý vlnený pulóver, čiernu sukňu a čierne vlnené pančuchy, a pri jedle jej po celý čas stekal po tvári pot. Silno páchla prepotenou vlnou a neumytními vlasmi. Podľa mojich priateľov bola mimoriadne príťažlivá. Mne sa však vôbec nepáčila. Jediné, po čom som v súvislosti s ňou túžil, bolo hodíť ju do vane napustenej horúcou vodou, dať jej do ruky kocku mydla a vyzvať ju, aby ho použila. To zrejme len dokazuje, ako veľmi som sa vzdialil dnešku. Možno je to tým, že som žil dlho v zahraničí. S potešením som si spomenul na Indky s čiernymi vlasmi zviazanými do elegantných uzlov, oblečené v pôvabných jasnofarebných sárí, na rytmické vlnenie ich tiel pri chôdzi...

Z príjemných myšlienok ma vytrhol náhly hluk. Medzi dvoma mladými ženami pri vedľajšom stole sa strhla hádka. Mladí muži, ktorí ich sprevádzali, sa svoje spoločníčky snažili upokojiť, no bezvýsledne.

Začali na seba kričať. Jedna dievčina strelila druhej facuku, tá zas stiahla prvú zo stoličky. Hašterili sa ako na trhu, nepríčetne sa častovali nadávkami. Jedna bola strapatá červenovláska, druhá blondína so spľasnutými rovnými vlasmi.

O čo okrem nadávok v tej hádke išlo, som nezachytil.
Od ostatných stolov sa ozývali výkriky a piskot.

„Do toho! Poriadne jej nalož, Lou!“

Majiteľ kaviarne, útly chlapík s talianskym výzorom a bokombradami, podľa všetkého Luigi, vyšiel spoza baru a čistým cockneyským dialekтом zahľásil: „Prestaňte, vykašlite sa na to! O chvíľu sem napochoduje celá ulica! Skôr než sa nazdáme, navalia sa mi sem fízli! Hovorím vám, prestaňte!“

Blondína však ďalej zúrivo kmásala červenovlásku za vlasy a vrieskala: „Si obyčajná suka! Zlodejka mužov!“

„Ty si suka!“

Luigi a dvaja rozpačití mládenci dievčatá od seba odtrhli. Blondíne ostali v rukách veľké chumáče červených vlasov. Škodoradostne ich zdvihla do výšky a potom ich pustila na zem.

Otvorili sa vchodové dvere. Na prahu zastal strážca zákona oblečený v modrom a veľkolepo predniesol povinnú formulku: „Čo sa tu deje?“

Všetci sa okamžite zjednotili proti nepriateľovi.

„Iba sa zabávame,“ povedal jeden z mladičkov.

„O nič nejde, len nevinné špásovanie medzi priateľmi,“ potvrdil Luigi a pohotovo odkopol chumáče vlasov pod najbližší stôl.

Sokyne nasadili falošné úsmevy. Policajt si všetkých podozrievavo premeral.

„Práve sme na odchode,“ sladko zatiahla blondína. „Pod, Doug.“

Viacerí ďalší zákazníci náhodou takisto práve odchádzali. Strážca zákona ich zachmúrene pozoroval. Z jeho pohľadu bolo zjavné, že tentoraz ešte prižmúri oko, ale najbližšie im to len tak nedaruje. Pomaly sa vzdielil.

Červenovláskin spoločník zaplatil účet.

„Všetko v poriadku?“ opýtal sa Luigi dievčiny, ktorá si naprávala šatku na hlave. „Lou ťa nešetrila, vytrhla ti vlasys aj s korienkami.“

„Nebolelo to,“ odvetila nenútene a usmiala sa naňho.
„Prepáč nám tú škriepku, Luigi.“

Skupinka vyšla von. Bar ostal takmer prázdný. Šmátral som vo vrecku a hľadal drobné.

„Skvelé dievča,“ uznanlivo prehodil Luigi s pohľadom upretým na zatvárajúce sa dvere. Schytil metlu a zamietol červené vlasy za barový pult.

„Muselo to príšeňne bolieť,“ poznamenal som.

„Ja by som na jej mieste jačal od bolesti,“ priznal sa Luigi. „Ale Tommy je veľmi statočná.“

„Poznáte ju dobre?“

„Chodí sem skoro každý večer. Volá sa Tuckertonová, Thomasina Tuckertonová, ak chcete celé meno. No priatelia ju volajú Tommy Tuckerová. Je nechutne bohatá. Otec jej zanechal obrovský majetok a čo urobí ona? Príde si do Chelsea, nastahuje sa do biednej izbičky kdesi na polceste k Wandsworthskému mostu a fláka sa po okolí s bandou podobných deciek. Nechápem jedno – polovica z nich má peniaze. Mohli by si kúpiť čokoľvek na svete. Mohli by bývať v hoteli Ritz. Lenže očividne to robia pre zábavu. To mi skrátka nejde do hlavy.“

„Vy by ste si taký život nevybrali?“

„Pche, mám predsa rozum!“ odvetil Luigi. „Ale momentálne na tom zarábam.“

Vstal som a pred odchodom som sa spýtal, prečo sa vlastne pohádali.

„Tommy tej druhej dievčine prebrala priateľa. Verte mi, ten chlapec za to nestojí.“

„Tá blondínka si zjavne myslí opak,“ podotkol som.

„Lou je veľká romantička,“ odvetil Luigi chápavo.

Romantiku som si predstavoval inak, no nenamietal som.

Asi o týždeň mi v rubrike Úmrtia v *Timesoch* padlo do oka známe meno.

TUCKERTONOVÁ

2. októbra zomrela v liečebni Fallowfield v Amberley dvadsaťročná Thomasina Ann Tuckertonová, jediná dcéra zosnulého pána Thomasa Tuckertona z Carrington Parku v Amberley v grófstve Surrey. Súkromný pohreb, žiadne kvety.

Chuderka Tommy Tuckerová nedostane žiadne kvety a už sa nebude zabávať životom v Chelsea. Pocítil som chvíľkový súcit so všetkými dnešnými Tommy Tuckerovými. Napokon, pripomenu som si, akú mám istotu, že môj pohľad je ten správny? Kto som, aby som tvrdil, že premrhali svoj život? Možno práve môj pokojný život vedca zahĺbeného do kníh a odrezaného od sveta by sa dal nazvať premárneným. Život z druhej ruky. Ruku na srdce, zabávam sa? Vyslovene neznáma predstava! Pravda je, že som o nič také nikdy nestál. Možno by som však mal! Opäť neznáma a nie veľmi príjemná myšlienka.

Vypustil som z hlavy Tommy Tuckerovú a sústredil som sa na korešpondenciu.

Najdôležitejší bol list od mojej sesternice Rhody Despardovej, v ktorom ma žiadala o láskavosť. Chytil som sa ho, lebo v to ráno som nemal náladu na prácu a bola to ideálna zámienka, aby som ju odložil.

Vyšiel som na King's Road, chytil taxík a dal som sa odviezť k bytu svojej priateľky, pani Ariadne Oliverovej.

Pani Oliverová bola známa autorka detektívnych prí-

behov. Od náporov vonkajšieho sveta ju chránila schopná slúžka Milly.

Namiesto otázky som iba spýtavo zdvihol obočie. Milly rázne prikývla.

„Podte rýchlo hore, pán Mark,“ povedala. „Celé do obedie je rozčúlená. Možno jej pomôžete, aby sa z toho dostala.“

Vyšiel som dve poschodia, zľahka som zaklopal na dvere a bez čakania som vstúpil dnu. Pracovňa pani Oliverovej bola priestranná, steny pokrývali tapety s motívom exotických vtákov uprostred tropického lístia. Pani Oliverová, očividne na pokraji šialenstva, nepokojne kráčala po miestnosti a čosi si mrmlala popod nos. Vrhla na mňa ľahostajný pohľad a pokračovala v chôdzi. Očami neprítomne blúdila po stenách, sem-tam vyzrela z okna a občas ich v akomsi agonickom kŕči zavrela.

„Ale prečo,“ obracala sa k vesmíru, „prečo ten hlupák rovno nepovie, že videl papagája kakadu? Prečo by to zatajoval? Nemohol si ho nevšimnúť! No ak to spomnie, všetko pokazí. Musí existovať nejaký spôsob... Muší existovať...“

Zastonala, zaborila si prsty do krátkych sivých vlasov a zúrivo ich zovrela. Vtom na mňa zaostrila pohľad. „Zdravím, Mark. Idem sa zblázníť,“ hlesla a ďalej si zúfala. „Okrem toho tá Monica. Čím sa ju snažím urobiť milšou, tým väčšmi mi lezie na nervy... Strašne hlúpe dievča... A ešte aj samoľube! Monica... Monica? To nie je dobré meno. Bolo by lepšie Nancy? Joan? Každá druhá sa volá Joan. To isté Anne. Susan? Susan som už kdesi mala. Lucia? Lucia? Lucia? Luciu si viem predstaviť. Červenovláska. Sveter s rolákom. Čierne pančuchy? Áno, to v každom prípade.“

Chvíľkový záblesk dobrej nálady zatienila spomienka

na problém s papagájom kakadu a nešťastná pani Oliverová sa znova vrátila k nepokojnej chôdze po miestnosti, neprítomne brala do rúk rôzne predmety a potom ich odkladala úplne inam.

Starostlivo vložila puzdro na okuliare do lakovanej škatuľky, v ktorej už sa nachádzal čínsky vejár, zhlbočka si vzdychla a vyhlásila: „Som rada, že ste prišli práve vy.“

„To je od vás veľmi milé.“

„Mohol to byť hocikto. Bláznivá ženská, ktorá sa ma snažila presvedčiť, aby som si otvorila bazár, či chlapík, ktorý sa pokúšal predať Milly poistenie, hoci Milly ho v žiadnom prípade nechce – alebo inštalatér (Ale také šťastie asi nemôžem očakávať, však?). Alebo niekto, kto so mnou chce urobiť rozhovor – a kládol by mi zasa tie isté nepríjemné otázky. Vždy je to rovnaké: Čo vás priviedlo k myšlienke, že sa začnete venovať písaniu? Koľko kníh ste už napísali? Koľko zarábate? A tak ďalej, a tak ďalej. Nikdy na ne neviem odpovedať a potom vyzerám ako hlupaňa. Niežeby na tom záležalo, lebo tá záležitosť s papagájom kakadu ma asi priviedie do blázinca.“

„Nejaká neriešiteľná situácia?“ opýtal som sa súcitne.
„Možno bude lepšie, ak odídem.“

„Nie, nechoďte. Keď už nič iné, aspoň sa pri vás trochu rozptýlim.“

Prijal som jej pochybný kompliment.

Pani Oliverová prejavila istú pohostinnosť: „Dáte si cigaretu? Niekde nejaké mám. Skúste nazrieť pod veko písacieho stroja.“

„Ďakujem, mám svoje. Dajte si so mnou. Vlastne nie, vy nefajčíte.“

„Ani nepijem,“ doplnila pani Oliverová. „Možno by

som mala. Ako tí americkí detektívi, ktorí v prípade potreby vytiahnu z príručnej zásuvky fľašku whisky, a tá im pomôže vyriešiť všetky problémy. Viete, Mark, nejde mi do hlavy, ako niekomu v skutočnom živote prejde vražda. Mám pocit, že od chvíle, keď človek niekoho zavraždí, je všetko až príliš nápadné.“

„Nezmysel. Vymysleli ste predsa množstvo vrážd.“

„Najmenej päťdesiatpäť,“ odvetila pani Oliverová. „Vražda sama osebe je celkom jednoduchá. Oveľa ľažšie je zahladíť stopy. Prečo by mal byť vrahom niekto iný ako vy? Vaša vina priam bije do očí.“

„V hotovej knihe nie,“ namietol som.

„No koľko námahy ma to stojí!“ ľažkala si pani Oliverová. „Vravte si, čo chcete, je neprirodzené, aby v čase, keď zavraždia B, bolo na mieste činu päť či šesť ľudí a všetci mali dôvod zabiť ho – pravda, ak B nie je mimoriadne nepríjemný človek a v tom prípade nikoho netrápi, či ho zabili, a už vôbec nie, kto to urobil.“

„Rozumiem vám,“ odvetil som. „No ak ste sa s tým úspešne vyrovnali päťdesiatpäťkrát, určite sa vám to podarí znova.“

„To si vždy hovorím aj ja, ale nikdy tomu neverím, a preto sa trápim.“

Znova sa chytila za vlasy a zúrivo ich potiahla.

„Nerobte to!“ zvolal som. „Vytrhnete si ich aj s korienkami!“

„Hlúpost,“ namietla pani Oliverová. „Vlasy sa nedajú len tak vytrhnúť. Hoci keď som ako štrnásťročná mala osýpky a vysokú horúčku, vpredu mi všetky vypadali. Hrozne som sa hanbila! Trvalo celých šesť mesiacov, kým mi poriadne dorástli. Pre dievčatá je to príšerné – záleží im na tom, ako vyzerajú. Práve včera som na to myslela, keď som bola v liečebnom ústave navštíviť

Mary Delafontainovú. Vypadali jej vlasy presne ako mne. Povedala, že keď sa jej polepší, bude si musieť zohnať príčesok. V šesťdesiatke už asi nie je celkom isté, že jej dorastú.“

„Nedávno som videl, ako jedna dievčina vytrhla druhé chumáče vlasov aj s korienkami,“ povedal som s miernou hrdosťou človeka, ktorý sa nevyhýba skutočnému životu.

„Na aké zaujímavé miesta chodíte?“ vyzvedala pani Oliverová.

„Stalo sa to v jednej kaviarni v Chelsea.“

„Ach, Chelsea!“ prikývla pani Oliverová. „Tam sa tuším deje naozaj všetko. Samí bítnici, sputníci, staromilci i porazenci. Veľa o nich nepíšem, lebo sa bojím, že si popletiem pojmy. Považujem za bezpečnejšie držať sa toho, čo poznám.“

„A to je...?“

„Ľudia na výletných plavbách a v hoteloch, dianie v nemocničiach, na zasadnutiach obecnej rady a na dobročinných bazároch, hudobné festivaly, dievčatá v obchodoch, výbory, upratovačky, mladí muži a ženy, čo sa v záujme vedy vyberú po vlastných nohách na cestu okolo sveta, predavačky...“

Odmlčala sa, sťažka dýchala.

„To je dosť vyčerpávajúci zoznam tém,“ uznal som.

„No niekedy by ste ma mohli zobrať do kaviarne v Chelsea, aby som si rozšírila obzory,“ túžobne vzdychla pani Oliverová.

„Kedykoľvek. Čo tak dnes?“

„Dnes nie. Príliš ma zamestnáva písanie, alebo skôr trápenie, že sa mi nedarí písat. To je na písaní najúnavnejšie; vlastne je to únavné celé, s výnimkou okamihu, keď dostanem vynikajúci nápad – alebo si to

aspoň myslím –, a neviem sa dočkať, kedy ho dám na papier. Povedzte, Mark, je podľa vás možné zabiť niekoho na diaľku?“

„Ako to myslíte, na diaľku? Stlačíte gombík a vyšlete smrťiaci rádioaktívny lúč?“

„Nie, nemám na mysli žiadne sci-fi – teda asi,“ zapochybovala. „Skôr čiernu magiu.“

„Voskové figuríny a špendlíky?“

„Voskové figuríny už nie sú v móde,“ pohŕdavo odvrkla pani Oliverová. „No v Afrike a v Karibiku sa dejú všelijaké čudné veci. Ľudia o tom často rozprávajú. Domorodci sa zrazu len schúlia a zomrú. Vúdú – či džúdžú... Vedete, čo myslím.“

Odvetil som, že v súčasnosti sa v tomto ohľade veľa pripisuje sile sugescie. K obeti sa donesie, že šaman naradil jej smrť, a o zvyšok sa postará podvedomie.

Pani Oliverová si odfrkla.

„Keby mi niekto naznačil, že som odsúdená na smrť a mám si jednoducho ľahnúť a zomrieť, s radosťou by som mu prekazila očakávania!“

Zasmial som sa.

„V žilách vám koluje krv nespôchetných generácií skeptických západniarov. Nemáte žiadne predpoklady podľahnúť nejakej kliatbe.“

„Takže podľa vás sa niečo také môže prihodiť?“

„Viem o tom primálo, aby som to vedel posúdiť. Čo vám to prišlo na um? Píšete nové veľdielo – *Vražda prostredníctvom sugescie?*“

„Nie, stačí mi starý dobrý arzén, prípadne jed na krysy. Alebo spoľahlivý úder tupým predmetom. Ak je to možné, vyhýbam sa strelným zbraniam, tie sú veľmi ošemetné. No neprišli ste sa so mnou rozprávať o mojich knihách.“

„Úprimne povedané, nie. Prišiel som, lebo moja sesternica Rhoda Despardová organizuje charitatívnu slávnosť a...“

„Nikdy viac!“ vyhŕkla pani Oliverová. „Viete, čo sa stalo naposledy? Pripravila som hru na hľadanie vraha a len čo sme začali, našla sa ozajstná mŕtvola. Nikdy som sa z toho celkom nespamätnala.“

„Tu nebude žiadna hra na vraždu. Budete len sedieť v stane a podpisovať svoje knihy – päť šilingov za podpis.“

„Hmmm,“ hútala pani Oliverová, „to by hádam šlo. Nebudem musieť otvárať slávnosť? Alebo hovoriť hlúposti? Alebo mať klobúk?“

Ubezpečil som ju, že sa od nej nevyžaduje nič zo spořínaných vecí.

„Potrvá to len hodinku alebo dve,“ presvedčal som ju. „Potom bude kriketový zápas – vlastne nie, v tomto ročnom období nie. Možno detské tance. Alebo súťaž maškarných kostýmov...“

Prerušil ma divý výkrik pani Oliverovej.

„To je ono!“ zvrieskla. „Kriketová loptička! Pravdaže! Zazrie ju z okna... vidí, ako stúpa do výšky... to ho rozptylili, a preto nespomienie papagája kakadu! Ako dobre, že ste prišli, Mark. Veľmi ste mi pomohli.“

„Nerozumiem ako...“

„Vy možno nie, ale ja áno,“ odvetila pani Oliverová. „Je to dosť zložité a nechcem strácať čas vysvetľovaním. Rada som vás videla, no teraz budem ešte radšej, ak odídete. Hned.“

„Samozrejme. Pokiaľ ide o tú slávnosť...“

„Pouvažujem o tom. Teraz ma nechajte. Kde som len dala okuliare? Neskutočné, akoby sa pod zem prepadli...“

2

Pani Gerahyová prudkým pohybom otvoria dvere fary. Akoby to víťazoslávne gesto ani nebolo odpoveďou na zvonenie, ale skôr zvolaním: „A mám ťa!“

„Čo by si rád?“ opýtala sa bojovne.

Pred dverami stál chlapec – bezvýznamne pôsobiaci, ničím výnimočný, ľažko zapamäteľný, podobný mnohým iným chlapcom. Potiahol nosom, pretože bol prechladnutý.

„Býva tu farár?“

„Chceš hovoriť s otcom Gormanom?“

„Poslali ma poňho.“

„Kto ťa poňho poslal a prečo?“

„Na Benthall Street dvadsaťtri vraj zomiera žena. Pošlala ma pani Coppinsová. Je to katolícky farár, nie? Tá žena nechce pastora.“

Pani Gerahyová ho ubezpečila, že áno, prikázala mu, aby počkal, a vošla do fary. Asi o tri minúty vyšiel von verysoký postarší kňaz s koženým kufríkom v ruke.

„Som otec Gorman,“ predstavil sa. „Benthall Street... To je za železničným depom, však?“

„Áno. Iba kúsok odtiaľto.“

Vykročili na cestu, kňaz nasadil svižné tempo.

„Vravel si pani Coppinsová? Tak sa volá?“

„To je majiteľka domu. Prenajíma izby. Chce s vami hovoriť jej nájomníčka. Tuším sa volá Davisová.“

„Hm, Davisová... Nesponmínam si...“

„Je jedna z vás. Totiž katolíčka. Povedala, že nechce pastora.“

Kňaz prikývol. Zakrátko prišli na Benthall Street. Chlapec ukázal na vysoký zanedbaný dom uprostred radu ďalších zanedbaných domov.

„Je to tu.“

„Ty nejdeš dnu?“

„Ja som cudzí. Pani Coppinsová mi dala šiling, aby som vám doručil správu.“

„Rozumiem. Ako sa voláš?“

„Mike Potter.“

„Ďakujem, Mike.“

„Nemáte za čo,“ odvetil Mike a pískajúc si odišiel. Blízkosť niečej smrti ho nerozrušila.

Dvere na čísle dvadsaťtri sa otvorili a pani Coppinsová, mohutná červenolíca žena, energicky privítala návštěvníka.

„Len podte, podte ďalej. Je na tom dosť zle. Mala by ísť do nemocnice. Zavolala som sanitku, ale kto vie, keď príde. Dnes sa nedá na nič spoľahnúť. Keď si sestriňa manžel zlomil nohu, čakal šesť hodín. Hanebné! To je naše zdravotníctvo. Pýtajú od vás peniaze, ale keď ich potrebujete, tak sa neukážu,“ hundrala a viedla kňaza po úzkych schodoch.

„Čo jej je?“

„Dostala chrípku. Najprv sa zdalo, že sa jej polepšilo. Asi nemala ísť tak skoro von. V každom prípade, keď včera večer prišla domov, vyzerala, že melie z posledného. Uložila som ju do posteľ. Nechcela jesť, nechcela lekára. Ráno som videla, že má horúčku. Udrelo jej to na plúca.“

„Má zápal plúc?“

Zadýchčaná pani Coppinsová vydala zvuk ako parný motor, čo zrejme znamenalo súhlas. Ráznym pohybom otvorila dvere, ustúpila, aby kňaz mohol vojsť, spoza jeho chrbta s falošnou veselosťou zakričala: „Je tu pán farár, už sa nemáte čoho báť!“, a odišla.

Otec Gorman vošiel dnu. Izba zariadená staromód-